

nemo potest donationem carnis euadere: nisi quem christus redemerit qui sicut uia pendit in ligno. **BED.** Uel spinas et rubi seculi curas et punctiones puto te victor fuisse uo et uia dulcedine noue conuersationis et seruoze dilectionis. non autem de spinis ficus: neque uia d rubo colligitur: quia mens adhuc veteris hominis consuetudine oppressa similitudo potest: sed fructus noui hominis ferre non potest. Sed sciendum quod sicut ferax palmet septi inuolutus recubuit: portans fructum spinam non suum visibus seruat humanis: sic dicta uel acta malorum si quando possunt bonis non hoc ipsi faciunt mali: sed fit de illis dei consilio. **CIRY.** Postquam autem ostendit quod ex operibus potest discerni homo bonus et malus: sicut ex fructibus arborum: nunc idem ostendit per alios signa uicem Boni hominis. de bono. the. cor. sui. p. bo. et ma. bo. de ma. p. malum. **BEDA.** Idem est thesaurus cordis quod radix: est arboris. Qui ergo in corde thesaurum patitur perfectus: habet amoris optimos fructus effundens diligens inimicum: et cetera facit que supra edocuit. at qui thesaurum nequam corde seruat: piraria facit. **BASI.** Uerbi etiam conditio coram quo processit manifestat: euidenter ostendens dispositionem peccatorum nostrorum. unde sequitur. Ex abundantia enim cordis os loquitur. **CHRY.** Naturalis enim consequentia est ut cum intus abundet nequitia: effluat oretenus uerba nequam. unde cum audieris hominem inhonestum perferre: non tantum in eo putet latere malicia: quanta uerbis exprimit: sed electa fonte riuo esse uerioris. **BED.** Per os etiam locutionem omnis uiuere: sa quod dicto uel facto uel cogitatu de corde profertur in sinu: moris enim est scripturarum uerba per rebus ponere. **Quid autem uocatis me dicit dominus: et non facitis que dico: Omnis qui uenit ad me: et audit sermones meos et facit eos: ostendat uobis cui similis sit. Si milis est homini edificanti domum qui fodit in altum: et posuit fundamentum supra petram. Inundatione autem facta illius sum flumen domui illi: et non potuit eam mouere. Fundata enim erat supra petram. Qui autem audit et non facit similis est homini edificanti domum suam supra terram sine fundamento: in qua illius sum flumen: et continuo cecidit: et facta est ruina domus illius magna.**

BED. Ne aliquis sibi frustra blandiret ex eo quod dicitur: Ex abundantia cordis os loquitur. quasi uerba sola et nomina gis opa veri christiani gerant: prout dominus adiungit. Quid autem uocatis me dicit dominus: et non facit que dico: quod. quid solia recte professionis uos germinare lectactio: qui nullo opus boni fructus ostenditis. **CIRYL.** Conuenit autem soli summe omnis nature dominatorem et nomen et res. **ATHA.** Non ergo hoc uerbum hominis sed dei ostendit: prout omni tui a patre omnis enim est qui natus est a solo domino: non timeas autem dualitatem: non enim finem naturam separant. **CIRY.** Que autem sit utilitas in mandatorum obseruatione: quod dantur accipere possit ex inobedientia ostendit subdens: Omnis qui uenit ad me: et audit sermones meos: et facit eos: ostendat uobis cui similis sit. Similis est homini edificanti domum: et posuit fundamentum supra petram. **BE.** Petra autem christus qui fodit in altum: qui preceptis humilitatis terrena omnia de cordibus fidelium eruit: ne propter modum temporale seruatur deo. **BA.** Ponere autem fundamentum supra petram hoc est in uita fidei christi: ut immobilis pferret in aduersis siue humanis siue diuinis accidat. **BED.** Uel fundamentum domus ipsa est intentio bone conuersationis: quod perfectus uerbi auditor in adimplendis christi mandatis firmiter inserit. **AMB.** Uel oium fundamentum docet esse uirtutum: obdicta celestium preceptorum: per quam domus hec non frustra non in pluuio uoluptatum: non neque spiritualis incursum non in breui mundano: non hereticorum possit nebulosis dispersionibus commoueri. unde sequitur. Inunda. au. fa. illi. et flu. do.

il. et non potest eam mouere. **BE.** Inundatio tribus modis: uel in mundo: spirituum: uel in proborum hominum: uel ipsa metis aut carnis iniquitudine: quod per ipsos uerbum hominis dicitur inclinatum: quod uo inuitissime illi petre adherent: labefactari nequeunt. **CHR.** Ostendit etiam nobis quod nulla parit fides utilitate: si sed sit puerfatio. unde sequitur. Qui autem audit et non facit: similis est homini edificanti domum. **BE.** Domus diaboli mundus qui in maligno positus est: que super terram edificatur: quod obsequentes sibi de celis ad terrena detrahunt: sine fundamento edificatur: quia omne peccatum fundamentum non habet: quod non ex propria natura subsistit: malum quippe sine substantia est: quod in quocumque sit in boni non ualeat. Quia uero a fundo dei fundamentum possumus etiam fundamentum per fundo positum non inconuenienter accipere: sicut quod in puteo mergit putei fundo retinet: sic autem corruens: quasi in quodam fundi loco posuit: si se aliqua peccati mensura premet. Sed cum peccato in quo labitur non potest tentata: uero quod ad deteriora dicitur: quasi in puteo in quo cecidit: fundum non inuenit quo figat. Ingrete autem qualibet tetatone: et uere mali et fide boni peccatores sunt: donec ad extremum perueniant labantur in penam. unde sequitur. In qua illi est fluuius. et contriti. ceciderunt et facta est ruina domus illius magna. Potest etiam per imperium fluminis extremi iudicij uisum: men intelligi: quando utraqz domo presumata: ibi impetum supplicij eterni: iusti autem in uita eternam. **CIRY.** Uel super terram sine fundamento edificatur: qui super arenam dubietatis que finem opinionem est ponit fundamentum spiritualis fabricae: quod paucis stille tetationis dissipatur. **AVG.** De eo. eus. Dicit autem sermonem dominus. plerumque sic exorsus est lucas sicut et matheus. uterque enim dixit. Beati pauperes. deinde multa que sequuntur in utriusque narratione similia sunt et ad extremum sermonis ipsa conclusio. prius eadem repetit. sed hominem qui edificat supra petram et super arenam. posset et facili me credi eundem lucas omni interposuisse sermonem: aliquos tamen permisisse sentias quas matheus posuit. Item alia posuisse quas matheus non dixit: nisi moueret quod matheus in mote dicit habuisse sermonem a domino sedet: lucas autem loco capestri a domino stare: non tamen istos duos sermones longa temporis distantia separari improbabilius creditur: quod et are et posita quedam similia uel eadem ambo narrarunt: quod illud possit occurrere in aliqua excellentiori premotione: primo cum solis discipulis fuisse dominum: quando ex eis illos. regem elegit: de cuius eis descendisse de mote. id est ipsa motus celsum dicitur capestrum locum. id est aliqua equitate que in latere motus erat: et multas turbas capere poterat: atque ibi stetit donec ad eum turbe congregarentur: ac postea cum sedisset accessisse propinquos discipulos suos atque illi ceterosque turbas praebus unum habuisse sermonem. **CAN.**

Quam autem implest omnia uerba sua in aures plebis: ita uenit capharnaum. **CHR.** turionis autem cuiusdam sumus male habebat erat moriturus quod illi erat periculosum. Et cum audisset id iesus: misit ad eum seniores iudeorum rogans eum ut ueniret et saluaret seruum eius. At illi cum uenissent ad iesum rogabant eum sollicite dicentes ei: quod dignum est ut hoc illi preces. Diligit enim gentem nostram: et synagoga ipse edificauit nobis. Iesus autem ibat cum illis. Et cum iam non longe esset a domo: misit ad eum centurio amicum dicens. Domine noli uexari. Non enim sum dignus ut sub tectum meum intres: propter quod et meipsum non sum dignus arbitratus ut uenire ad te: sed dic uerbo et sanabit puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus hominis sub me milites: et dico huic uade et uadit: et alio uenit et uenit: et seruo meo fac hoc et facit. Quo audito iesus miratus est et puer suus sequent

his sequentibus se turbis dixit: Amen dico vobis
nec in ista fide iuveni. Et reuersi qui missi fuerant
domum inuenerunt seruum qui lanxuerat sanum.

TYTVS. Cuius effectibus docuimus suos refecisset
discipulo: vnde ibi capharnaui: ibi prodigiosa opatur
vnde dicit: Cum autem implestet omnia verba in aures plebis
intravit in capharnaui. **AVG.** De eo. eua. hic intelligi
dicitur: quod non ante hoc verba terminauit intravit: sed non esse
expressum post quod tempore interuallum cum istos sermo-
nes terminasset intravit capharnaui ipso quippe interual-
lo leprosus ille mundatus est: quod suo loco matheus in-
terponit. **AM.** Pulchre autem ubi precepta complerit: for-
ma docetur suorum preceptorum exequi. nam statim gentilis
centurionis seruus domino curatus offertur. vnde sequitur. Centurio
autem cuiusdam filii male huius erat moriturus: quod illi erat pro-
picio suo quod moriturus dixerit euangelista non fecellit: moriturus. n.
erat missus fuisse sanatus a christo. **EVSE.** Sicut enim si-
quidem ibi illis erat iste centurio: et multum romanis pre-
sentis. Quia vero specialis fuit ei? domi laqueus iacebat:
pisceras quales saluator erga ceteros viuites agebat sa-
nando laqueos. et iudicis quod non fin vires humanas hec
agebant miracula mittit ad eum: ut ad deum non habito re-
spectu ad apparatus organum: quo cum hominibus puerfabat.
vnde sequitur. Et cum audisset de iesu: misit ad eum seniores iu-
deorum rogantes eum ut veniret: et saluaret seruum suum.

AVG. De eo. eua. Quomodo ergo vixit? erit quod mat-
theus narrat: Accessit ad eum quidam centurio: cum ipse non
accessisset: ubi diligenter aduertentes intelligam? matheus
non deseruisse visitatum modum loquendi. si enim ipse puenit
visitate dicit: per alios fieri: quod magis accessus per alios
fieri potest. Non ergo absurde matheus per alios facto acces-
su centurionis ad dominum propterea dicere voluit: ipsum ponit
accessisse ad christum: quod illos per quos verba sua misit: quod
magis credidit: eo magis accessit. **CHRY.** Qualiter
etiam matheus dicit quod ipse dixit: Non sum dignus ut intres
sub tectum meum. lucas autem hic dicit. Quoniam rogat ut veniat.
Sed mihi videtur: quod lucas significat nobis iudicium blan-
dictas. Credibile enim est ut cum vellent abire centurio: retrahere
retur a iudeis blanditiis et dicentibus: quod nos cunctes ou-
temus cum. vnde et eorum preces adulationibus plene sunt.
Sequitur enim. Illi cum venisset ad iesum: roga. eum soli. dicens:
quod dignus est ut hoc illi preces: dicit. enim gentem nostram
et synagoga ipse edificauit nobis. Decebat siquidem ipse
dicere: quoniam ipse volebat venire et supplicare: nos autem
detinuit calamitate videtes et cadauer quod domo iace-
bat: aut propter fidei eius imensitatem: sed nolebat pro-
pter inuidiam fidei virtutem detegere: ne magnus aliquis esse
videretur cui preces porrigunt. quod autem matheus significat
ipsum iustitiam non esse: lucas vero dicit: Quoniam edifica-
uit synagoga: non est paratius. Bonum enim et iudeus non esse
et synagoga construxisse. **BEDA.** In hoc autem ostendit
quod sicut nos ecclesia: sic etiam illi synagoga non puenit so-
lummodo fidelium: sed etiam locum quo pueniebant sint so-
liciti appellare. **EV.** Et seniores quidem iudeorum per modi-
cis sumptibus ad opus synagoge datis gratiam poscunt:
sed dominus non propter hoc sed per maiorem volens. scilicet generare
credulitatem in cunctis moralibus per sua virtutem seipsum exhi-
bit vnde sequitur: Iesus autem ibat cum illis. **AMB.** Quod
vixit non ideo faciebat quod absens curare non poterat: sed
ut forma tibi daret humilitatis imitatio: ad reguli filium
noluit pgerere: ne videtur magis diuinitus derulisse: hic ipse pre-
fuit: ne videretur in centurionis famulo proditione desperis-
se fuisse: centurio vero militari timore deposito reuerentiam
sumit: et ad fidei facili: et ad honorificationem promptus. vnde se-
quitur: Et cum locum esset a domo: misit ad eum centum. am. di. do-
mine noli vexari. Non enim homines sed dei prece coeunt dari
a christo hominibus sanitatem. Iudei quidem dignitatem eius pre-
tenderant: iste vero indignum se asseruit: non solum beneficium: sed

etiam susceptionis domini. Non enim dignus sum: ut sub tectum meum
intres. **CHRY.** Dominus qui n. liberat? est a iudeorum tedio:
tunc mittit dicens: Ne putes pro tectum me non venisse: sed
indignum reputauit te domi recipere. **AMB.** Bene autem lu-
cas in occursum amicos dicit esse a centurione transmis-
sos: ne pntia sua: et generare domini veredicta videtur: et offi-
cio puocasse. vnde sequitur: Propter quod et meipsum non
sum dignus. arbi. ut veniat. ad te sed dicit tibi. et san. pu. me-
us. **CHRY.** Ubi attende centurionem debitam opinionem
hntem de domino. non enim dicit: Ora. sed tamen modo iube: du-
bitans ne se humiliando renucret. Subdit: Nam et ego
homo sum sub potestate. cō. ti. ha. sub me milit. et di. huic va. et
va. et alio ve. et ve. et ser. me. fac hoc et facit. **BED.** Do-
minus se ut patrum vel tribuni vel pntis subditum dicit: impe-
rare tamen minoribus: ut subaudiatur cum multo magis qui de-
sit: non per aduentum tamen corporis: sed per angelorum ministeria
posse implere quod vellent. repellere enim erat vel infirmitates
corporum vel fortitudines parare: et verbo domini: et ministerijs
angelorum. **CHRY.** Et autem hic notandum quod hoc verbum facit:
imperium designat dicitur seruo: ob hoc de? cum homines vel-
let creare non ait vngentis: fac hominem: sed faciam homines
ut per formam sensus verborum declararet comparantia. Quia
in christo considerabat excellentiam domini: ob hoc ait: Dic ver-
bo. nam et ego dico suo meo re. christus autem non eum reprehendit:
sed eius intentionem roborauit. vnde sequitur: Quo audito
iesus miratur. **BEDA.** Sed quoniam in illo fecerat ipsam fi-
dem. nisi ille quod admirabat: sed etiam alius eam fecisset quod mira-
retur: qui pntis erat: quod ergo miratur dominus: nobis mirandum
esse significat. oēs enim tales motus cum de deo dicuntur: non
parum autem animi signa sunt. sed docetis magis. **CHRY.** Ut autem
liquet tibi quod dominus hoc ideo dixit: ut alios instruat. pro-
pter dicit enim euangelista hoc aperit subdit: Anē di. vo. nec
in israel tan. si. iuveni. **AM.** Et quidem si sic legas: In nul-
lo tanta fide inueni in israel. simplex intellectus et facilis
est. si vero iuxta grecos nec in israel tanta fide inueni: fides
huiusmodi enim electoribus et deum videtibus antefert.
BED. Non autem de omnibus retro patriarchis et prophetis:
sed de pntis cui loquitur hominibus: quibus ideo centurionis fi-
des antefert: quod illi legis prophetarum monitis edocuit: hic
autem nemine docente sponte credidit. **AM.** Probat autem fi-
des domini: et serui sanitas roborat. vnde sequitur: Etre. quod mi-
fue. do. inue. ser. qui lang. sanū. Potest et meriti domini et famu-
lis suffragari: non solum fidei merito: sed et studio discipli-
ne. **BEDA.** Plenus autem hec explicat matheus: quod di-
cente domino centurioni: Uade sicut credidisti fiat tibi: sanat
sit puer ex illa hora. Sed beato luce moris est que plene vi-
derit ab alijs euangelistis exposita abbreviare: vel et idem
strata pretere: que vo ab eis omissa vel breuiter cognoue-
rit tacta elucidare solertius. **AM.** Propterea autem seruo
centurionis populi nationum qui mundane seruitutis vincu-
lis tenebatur: eger letalibus passionibus: beneficio domini sanan-
dus exprimit. **BED.** Centurio autem cui fides israeli pre-
fert: electos et gentibus ostendit: quod quasi centurio militis superat
virtutis spiritualis sunt perfectione sublimes. numerus enim
centenarius quod de leua transfert ad dexteram in celis vite signi-
ficatione poni puenit. Tales ergo per his necesse est domino sup-
pliciter: quod adhuc spiritus fuitus puenit. nos autem quod de gentibus
credimus: non ipsi ad dominum venire possumus: quod in carne vi-
dere non valemus: sed ad eum accedere debemus: per fidem. Sen-
iores autem iudeorum mittere: hoc est sumos ecclesie viros quod
nos ad dominum preceserunt: suppliciter obsecrando patros
nos acquirere quod nobis testimonium reddentes quod ecclesiam
edificare curem: per nostris precibus intercedat. Pulchre autem
dicitur: quod iesus non longe erat a domo: quod prope timentes eum salu-
tare ipsum. et quod nulli lege recte vixit: quo bona quod nouit operari:
eo illi qui bonum est apiat. **AM.** Non vult autem iesum vexari
centurio: quod iudeorum populi crucifixi: inuoluti ab in-
iuria manere desiderat populi nationum. et quod ad mysterium
spectat vidit in pectora adhuc gentium non esse penetrabile

christi. BE. Milites autem et serui qui ceteris obediunt virtutes sunt naturales: quia copiam multam ad dominum venientes deserunt secum. THEO. vel aliter: Ceteris est intellectus qui multorum in militia princeps existit: dum multas in hac vires habet. Hic autem serui infirmis: irrationabilem autem partem irascibilem et percipibilem dico. Et mittit ad Iesum mediatorem Iudeos. id est confessionis cogitationes et verba: et presertim suscipit seruum sanum.

Et factum est: deinceps ibat Iesus in ciuitate que vocatur nayim: et ibant cum eo discipuli eius: et turba copiosa. Cum autem appropinquaret porte ciuitatis: ecce defunctus efferebatur filius vnicus matris sue. Et hec vidua erat et turba ciuitatis multa cum illa. Quam cum vidisset dominus misericordia motus super eam dixit illi: Noli flere. Et accessit et tetigit loculum. Qui autem qui portabant steterunt. Et ait: Adulescenti tibi dico surge. Et resedit qui erat mortuus et cepit loqui: et dedit illum matri sue. Accepit autem omnes timor: et magnificabant deum dicentes: Quia propheta magnus surrexit in nobis: quia deus visitauit plebem suam. Et exiit hic sermo in vniuersam Iudeam de illo: et in omnes circa regionem.

CIRY. Mira dominus miris annectit: super quidam accersitus occurrit: hic vero non vocatus accedit. vnde dicitur Et factum est deinceps ibat in ciuitate que vocatur nayim. BE. Nayim est ciuitas galilee in secundo miliario motus laboris. diuino autem nutu multa turba dominum comitatur: ut multi essent tanti miraculi testes. vnde sequitur: Et ibat cum illo discipuli eius et turba copiosa. GRE. nifenus: Resurrectionis autem experientiam non ita vbiis licet operibus a saluatore didicimus quam ab inferioribus scilicet opus miraculi: fide nostra assue facit ad maiora. primo quidem in egritudine desolata seruus ceteris: resurrectionis inceptus potestatem. post hec altiori parte ducit homines ad fidei resurrectionis: dum suscitauit filium vidue: qui ferebatur ad monumentum. vnde sequitur: Cum autem appropinquaret porte ciuitatis. ecce defunctus efferebatur filius vnicus matris sue. Diceret enim aliquis de puero ceteris: quod mortuus non erat ut scilicet temeraria lingua presumeret: iam defuncto inuenit christum obuiare facit vnicum filium vidue. nam sequitur: Et hec vidua erat: et turba multa cum illa. Erubescit molem breuius verbis explicuit. Mater vidua erat et non sperabat vltius filios perire: non habebat in quem aspectum dirigeret vice defuncti: hunc solum lactauerat solus aderat alacritatis causa domo: quid matri dulce ac preciosum hic solus existerat. CIRYL. Misera passio et ad fletum et lachrymas potest perducere. vnde sequitur: Quam cum vidisset dominus. BE. q. d. Desiste quasi mortuus flere quem mortuus viuus resurgere videbis. CHRY. Iubens autem cessare a lachrymis qui consolatur mentes: monet nos precibus defunctis consolacione recipere resurrectionem sperantes: tenet autem feretrum vita obuians morti. vnde sequitur: Et accessit et tetigit loculum. hic autem qui portabant steterunt. CIRY. Id autem non solo verbo peragit christi corpus ad humanam salutem: est enim corpus vite et caro vbi omnipotentia cuius habet virtutem. sicut enim ferum adiunctum igni perficit opus ignis: sic postquam caro vnita est verbo quod viuificat omnia: ipsa quoque facta est viuificatrix et mortis. TYTVS. Non autem saluator similis est helise defuncti filii sarapane: nec qualis heliseus: qui peritum corpus applicuit corpori defuncti: nec qualis est petrus: qui per thabita orauit: sed ipse est qui non entia velut entia vocat: qui mortuos ut viuos alloqui potest. vnde sequitur: Et ait adulescenti tibi dico surge. GRE. nifenus: Qui dixit adulescenti: florentis significauit teporis horam primam pro

ducere lanuginem: qui paulo antequam mulcebris erat materum oculorum aspectui: iam aspirans ad ipsam ipsam virginem neris: successionis ramus: baculus senectutis. TITVS. Incotanter autem erectus est cui sunt mandata directio: uina enim potestas est urens fragibilis: nulla mora: nulla cunctationis instantia. vnde sequitur: Et resedit qui erat mortuus. et dedit illam matri sue. Indicia sunt hec vere resurrectionis: corpus enim exanime loqui non potest. nec repositum: licet ad domum defuncti filium animatum. BE. Pulchrum autem euangelista dominum patris misericordia motum esse super matrem sic filium resuscitare testatur: ut in vno nobis exemplum imitandi de pietatis ostenderet: altero fidei magnificabantem diceret: vnde sequitur: Accepit autem omnes timor: et magnificabant deum dicentes: quia propheta magnus surrexit in nobis: quia deus visitauit plebem suam. CIRY. hoc magnum fuit in populo timor: sed in ingratum: post modicum enim nec prophetam nec adulationem populi precedere ipsum existimauit. Reminere autem habitantibus Iudeam hoc miraculum latuit: vnde sequitur: Et exiit hic sermo in vniuersam Iudeam: et in omnes circa regionem. AM. Idoneum autem est dicere: quod septem resurrectiones ante dominum narrant: quarum prima est filii sarapane: secunda filii sarapane: tertia qui facta est in reliquiis helisei: quarta qui facta est in nayim: quinta filie archiepiscopi: sexta leazar: septima in christi passione: multa namque corpora sanctorum surrexerunt. octaua est christi qui ex parte mortis remansit vltimus in signum quod corpus resurrectio quod morte futura est in octaua tunc: non tollit morte: sed indissolubilis permanebit. BE. defunctus autem qui extra portam ciuitatis multis est intuitus elatus: significat homines letali funere criminis soporatum: et aie morte non cordis adhuc cubili regentem: sed ad mortis notitiam per locutionis operis iudicium quasi per ciuitatis hostiam palatium. Porta enim ciuitatis puto aliquem de sensibus esse corporalibus: qui bene filius vnicus matris sue fuisse phibet: quia vna est ex multis personis collecta mater ecclesia: vidua autem esse ecclesia: omnia autem que de morte redempta meminit agnoscit. AM. hac enim vidua populo: turba est cuncta plus video esse quam feminam: quod resurrectionem vnicum adulescentis filii a populi funere reuocat ad vitam suam: preplatione lachrymarum: quod flere prohibetur cum cuius resurrectio debebat. BE. Vel nouum dogma perfundit: qui dum penitentium mundationem euacuare conatur: mater ecclesia de nato suo spiritu exinde per orationem spe vite reddere negat consolari debere. AM. Hic autem mortuus in oculo materialibus quatuor ad seculum christum ferebat elementis: sed spem resurgendi habebat: ferebat in ligno: quod si nobis ante non prederat: postea christus id tetigit: perficere cepit ad vitam: ut esset indicio salutis populo per crucis patibulum refundenda. In seculo enim facimus exanimem: cum vel ignis in modice cupiditatem exestuat: vel frigidus humor exundat: et pigra quadam corporis habitudine vigo: hebetat animorum. BE. Cui locus in quo mortuus esset male secunda desperatio corporis conscientia est. quod vero sepeliendum portat: vel immodica desideria vel blandimenta sunt sociorum: qui oculo locum tangente steterunt: qui superni foemidie iudicii tacta conscientia: carnales sepe voluptates et iuste laudantes conuocant. AMBRO. Si ergo graue peccatum est: quod penitentia in lachrymis ipse lauare non possit: fleat pro re incipiens alia vita loqui timebit omnes vniuersos: enim exemplo omnium corruunt. Laudabit etiam deum qui tanta nobis remedia vitande mortis indulsit. BEDA. Visitauit autem deus plebem suam: non solum semel verbum suum in corporis oratione: sed per corda mittendo. THEO. Vidua etiam potest intelligi re animam vitam amittente. id est diuinum sermonem: filius enim est intellectus qui extra ciuitatem esset vniuersum. Loculus eius est corpus eius quod quidem dixerunt esse per sepulchrum. Tangens autem cum dominus eleuat ipsum tuum scire

inuenire faciens eū qui surgens a peccato icipit loqui
et alios edocere. Non enim prius ei crederetur.

Et nuntiauerunt iohanni discipuli eius de oī
bus his. Et cōuocauit duos de discipulis suis
iohannes. Et misit ad iesum dicens: Tu es qui ven
tū es: an aliū expectam? Cui autē uenisset ad eū
viri dixerūt: iohānes baptista misit nos ad te dicens
Tu es q̄ uetur? es an aliū expectam? In ipā autē
hora multos curauit a lāguoribus suis et plagis
et spiribus malis: et cecis multis donauit uisum
Et respondēs dixit illis: Eūntes renūciate iohāni
q̄ audistis et uidistis. Quia cecī uidēt: claudī am
bulāt: leprosi mundant: surdī audiūt: mortui re
surgūt: pauperes euāgelizant: et beatus ē quicum
q̄ non fuerit scandalizans in me.

CIRY. Miraculū qd̄ oēs inhabitantes iudeā et galile
am sciuerāt: referūt sancto baptiste quidā ex eius disci
pulis. vñ sequit: Et nuntiauerūt iohāni discipuli eius de
oībus his. **BED.** Non simplici corde ut opinor: sed in
uidia stimulatē. nā et alibi p̄querūt dicens: Rabbi: qui
erat necdū trans iordanē: ecce hic baptizat: et oēs ueniunt
ad eū. **CHR.** Tūc autē magis ad eū erigimur: cū
incumbit necessitas et iō iohānes detrusus in carcerē qū
magis discipuli eius indigebāt iesu tunc mittit eos ad
christum. Sequitur enim: Et conuoca. duos de discip.
iohannes et misit eos ad iesum dicens: Tu es qui ven
turus es: an aliū expectamus? **BEDA.** Non ait: Tu
es qui uenisti: sed tu es qui uenturus es: Et ē sensus: Mā
da mihi: q̄ iustificandus ad herodē et ad isernā decen
surus sum: uirū te et inferis debeā nūciare qui superis
nūciauit: an hoc nō pueniat filio dei: et aliū ad hec sacra
menta missurus es? **CIR.** Sed oīo reprobanda ē ta
lis opinio nūq̄ enī reperim⁹ sacramenta scripturā disce
rere: q̄ infernalibus p̄nunciauerit baptista iohānes salua
re: q̄ aduentū. Illud et uerū ē dicere: q̄ nō ignorauit ba
ptista uirtutē mysterij incarnationis uirgenitū. vñ et hoc
cū alijs nouerat: q̄ illuminaturus erat in inferno manen
tes: cū p̄ oībus gustauerit mortē tā uiuū q̄ mortuū. S3
q̄m̄mo facit scripturē hūc quidē p̄dixit uenit: tāq̄
d̄ q̄ d̄m̄: alijs uero missi sunt sicut famuli ante christū
iō uirū saluatorē et dñs a p̄phetis nominabatur: qui ue
nit: uel qui uenturus ē: fm̄ illud psalmi: Bñdictus q̄ ue
nit in nōm̄ dñi. et i Abacuc: post modicū qui uenturus est:
uenit: et nō tardabit. Igitur diuinus baptista quasi no
mē accipiens a sacra scriptura: misit quosdā discipulorū
suorū q̄m̄ros: an ipse sit qui uenit: uel qui uenturus ē.
AM. Sed quō fieri posset ut d̄ quo dixerat: Ecce qui
toluit peccatū mūdī: adhuc eū dei filiū esse nō crederet:
aut enī insolēte ē ei tribuere diuina que nescit: aut d̄ dei
filio dubitasse p̄fidie ē. Nōnulli autē de ipso iohāne inuelli
gūt magnū quidē ita p̄pheta ut christū agnosceret: s3 tñ
non tanq̄ dubiū sed tanq̄ p̄iū uatē quē uenturū credide
rat: nō credidisset morturū. Nō igitur fide s3 pietate dubi
tauit: sicut et petrus dicens p̄pitiū tibi esto dñe: non fiet
hoc. **CIR.** Uel ex disp̄satione interrogat: nouerat. n.
ut p̄curator passionis christi mysteriū: sed ut discipulis
suis cōfiteret: quāta sit excellentia saluatoris: ex p̄p̄is oī
scipulis p̄uidentiorēs misit: quos p̄cepit sc̄ficari: et uia
saluatoris uoce cōficere: si ipse est qui expectabatur. vñ
subdit: Cū autē ad eū uenisset. uiri dixē. Iohānes baptista
mī. nos ad te uenit. Tu es q̄ uetur. es: an aliū expectamus?
Sciēs autē ut de? quo aio misisset eos iohānes: et cāz adue
nus corū: tūc tēporis egit ueriora miracula. vñ sequit
In ipā autē hora curauit multos a lāguoribus et plagis
et spiribus malis: et cecis multis donauit uisum. Nō dic
as exp̄esse: Ego sum: sed ducit eos magis ad rei certum

diuē: ut p̄grua rōne sumētes fidē ipsius reuertant ad eū
qui misit eos: vñ nō ad vba: s3 ad p̄positū mittētis r̄isū
exhibuit: nā sequit: Et r̄idēs oī. il. Eūntes renūciate iohā
ni que uidi. et audistis. q. o. narrate iohāni: que quidē au
distis p̄ p̄phetas: cōfirmari uo uidistis a me. Ea enī tūc
agebat que p̄dixerat p̄phete eū facturū. de quibus sub
dit: Quia cecī uidēt: claudī ambulant: leprosi mūdāt: sur
dī audi. mor. resurgūt. **AM.** Plenū sane testimonium
quo dominū p̄pheta cognosceret: de ipso enim fuerat
prophetatum: Quia dominus dat escam esurientib⁹:
erigit elisos: soluit p̄peditos: illuminat cecos: et qui ista
facit regnabit in eternū. Ergo nō humane ista: s3 diuine
uirtutis insignia sunt. hui⁹ autē euāgelij exēpla uel rara uel
nulla inueniūt. vnus thobias oculos recepit: et hec fuit
angeli nō hoīs medicina. helias mortuū suscitauit: ipse
tñ rogauit et fletit: hic iussit. heliseus leprosus mundari
fecit: nō m̄ ibi ualuit p̄cepti auctoritas: s3 mysterij figu
ra. **THEO.** Sūt etiā hec vba Isae dicens: Deus
ipse ueniet: et saluabit nos: tunc aperientur oculi ceco: et
aures surdo: et patebūt. tūc saliet sicut ceruus claudus
BED. Et qd̄ his nō minus ē subdit: Pauperes euāgeliz
ant pauperes. s. spū uel opibus itas illuminant: ut iter oī
uites et egenos i p̄dicatione nulla distantia sit. hoc magis
p̄probauit ueritatē q̄m̄ oīs q̄ apud eū saluari pōt equal
est. **AM.** S3 tñ pua adhuc ista dñice testificationis ex
empla: plenitudo fidei: crux dñi: obitus sepultura ē. vñ
addidit: Et beatus ē q̄ nō fuerit scādaliatus in me. Crux
enī etiā electis scādaliū posset afferre: sed nullū hoc mai⁹
diuine p̄sone ē testimonij. Nihil enī ē qd̄ magis eē ultra
humana uideat: q̄ totū se obtulisse p̄ mundo. **CIR.**
Uel p̄ hoc uolebat ostendere q̄ quecūq̄ uisabant i cordi
bus eorū: ab oculis ipsius effugere nequiterūt: ipsi enī
erāt qui scādaliabant de ipso. **AM.** Myrice autē in io
anne supra d̄scim⁹ typū esse legis q̄ p̄nuncia fuit christi
Mittit ergo iohānes discipulos suos ad christū: ut sup
plementū scientie cōsequamur: q̄ plenitudo legis ē ch̄i
stus. Et fortasse isti discipuli sunt duo populi: quoz vñ
ex iudeis credidit: alter ex gentibus: qui iō credidit: quia
audiuit. Uoluerūt ergo et itū uidere: q̄ beati oculi q̄ ui
dēt. Cū aut uenerint ad euāgelij et cognouerint illumi
nari cecos: ambulare claudos: tūc dicent: Oculis nr̄is
p̄p̄erimus. uidemur enī nobis uidisse q̄ legim⁹: aut for
tasse in p̄e quadā corporis nostri: oēs uidemur inuesti
gasse dñice seris passionis: fides. n. p̄ paucos ad plures
puenit. Lex ergo christum uenturum annūciat: euāge
lij scriptura uenisse cōfirmat.

Et cum discessissent nūcij iohannis cepit de iohā
ne dicere ad turbas: Quid existis i desertum ui
dere? Arudinē uetō agitatā? S3 quid existis uide
re? Hominē mollibus uerimentis indutū: Ecce
qui in ueste p̄ciosa sunt et delitijs in domib⁹ re
gum sunt. Sed quid existis uidere? Prophetā?
Quis dico uobis: et plusq̄ prophetā. Sic est de
quo scriptū ē: Ecce mitto angelum meum ante fa
ciē tuā: qui p̄parabit uia tuā ante te. Dico. n. uob
maior iter natos mulierū p̄pheta iohāne baptista
nō ē. Qui autem minor ē in regno dei maior est
illo.

CIR. Consecit dñs tanq̄ hominū secreta cognosces
aut quos dicturos: si vñq̄ hodie ignorat iohānes iesū: q̄
ter eum ostendebat nobis dicens: Ecce agnitis dei q̄ tol
lit peccatū mundi. ut igitur sanaret hanc passionem q̄
eis acciderat: dāmnū quod ex scandalo procedebat ex
clusit. unde dicit: Et cum disces. nūcij iohannis cepit di
cere iohāne ad tur. Quid existis in deserto uidere arun
di. uento agitatā: q. o. mirati estis de iohāne baptista et

pluribus premissis ad eum percurrentes tam longa deserti itinera frustra siquidem si sic leue ipse existimaret: ut similis sit arundinis declinatus quocumque agitat ventus. Talis enim esse videtur: si que cognouit ex leuitate se ignorare fateat. **TVS.** Non autem existis in deserto: ubi nulla locustitas: ciuitatibus omissis: nisi de hoc viro curam gerentes. **GRECVS.** Hoc autem post recessum discipulorum iohannis dñs dixit: Non enim prius eis proferre volebat baptiste preconia: ne blandientis verba esse putarentur. **AMB.** Non otiose autem iohannis hic persona laudatur: qui vite amore post habito iusticie formam nec mortis frore mutauit. Deserto enim mundus hic comparari videtur: adhuc sterilis: adhuc incultus: in quem negat nobis dñs ita. p dei dñ: ut mere carnis istatos vacuosque virtutis interne viros et fragilis glie seculari sublimitate lactantes: exemplari quodam et imagine nobis putemur imitandos: quos pcellis huius mundi obnoxios vite mobilis inquietat: iure arundini comparandos. **GRECVS.** Est etiam infallibile testimonium vite iohannis vestitus cum carcere: in quem detrusus non fuisset: si sciisset fauere principibus. vnde sequitur: Sed quid exilis videre: homo molli. vestimentis idutum: ecce qui in ue. p. cio. sunt: et in delictis in domi. regu sunt. Molli. vestimentis idutos viuētes i delictis significat. **CHR.** Molli autem vestis dissoluit rigidam aiaz et si rigidi corp' assumat et asperu: facile p huiusmodi molliē delicatū reddit et fragile. facto vero copore molliorinecessē ē et aiam picipare lesionē: nā ut plurimū opationes ipsius consonant dispositionibus corporis. **CI.** **RY.** Qualiter ergo tanta sedulitas religionis ut carnales passiones subigeret: ad tantam ignorantiam deueniret: nisi ex mentis leuitate quam non asperitates: sed illecebre mūdane delectant. Igitur si velut non colentē delectiosa iohannem imitami: date ei robur continentie cōpetens. si vero nihil amplius debetur honeste puerlati onī: quid omīssa reuerentia delicatop' icolaz deserti: viles tegumē et camelorum vellus miramini? **CHRY.** Per vtrūque autem dictop' designat: q' iohannes nec natura liter nec facile mobilis erat: nec vlla voluptate flecteret. **AM.** Et quis plerūq' mollioris cura vestis effemiet in alia vñ idumēta significare hūana. s. corpa q' alia nra vestit. Sūt at molliā indumēta dñciosi act' et mores hi vero quibus fluida delictis mēbra solunt: regni celestis exteriores sunt: quos rectores mundi huius atq' te nebrarum ceperūt. hi sunt enim reges qui dñan suoz operum emulos. **CI.** Sed forte iconueniēs ē circa hoc excusare iohannē: fatemini enī cum imitabilē esse. vñ subdit: S' qd exilis videre ppheta: vñ dico vob' plusq' ppheta. pphete nāq' predicabāt venturū. hic autē nō solum venturū pdicauit: sed et pntem indicauit: dicens: Ecce agnus dei. **AM.** Maior sane ppheta: in quo finis ē pphetaz: quia multi cupierunt videre quē iste cōspexit quē iste baptizauit. **CI.** Cū igitur et a loco et a vestibus et ex concursu hominū moze eius describeret: intro ducit pphete testimoniu dñs. hic ē de quo scriptū ē. s. i. machia: Ecce mitto angelum meū. **TVS.** Angelū appellat hoīem: non q' natura esset angelus: homo enī naturaliter erat: sed q' opus angeli exercebat nunciādo christi aduentū. **GRECVS.** Quod autem subdit: Ante facie tuā. ppinq'ratē designat: apparuit enī hominibus ppe christi aduentū. quā ppter et plusq' ppheta ipsum esse existimandum ē. nā et hi qui in multis collateralēs sunt regibus digniores et familiariores sunt. **AMB.** Liā autē dñō non solum nascendi fm carnē ordine lideiq' nūcio: sed etiam pcurso quodā parauit passionis. vñ seq' Qui pparabit viā tuā aī te. **AM.** Si at et xps ppha quomaior hic oibus: s' iter mulieris n' vgis nato amaior. n. is fuit: q' eglis poterat ēē forte nascēdi. vñ seq'. Dico. n. vob': Maior iter natos mulierū ppha iohāne bap. n' ē. **CHR.** Sufficit qdē dñi vox pbes testimoniu peminē

tie iohannis inter hoīes: reperiet autē qui vult et rei veritatē cōsonā: si mensam eius cōsiderauerit: si vitam: si mentis excellentiam: velut enim qui celitus descendisset: degebat i terra: fere nullam gerens curā de corpore intellectualliter erectus i celū: et soli deo coniunctus: de nullo mūdano sollicitus: sermo seuerus et lenis. nam cū populo iudeoz viriliter et feruenter: cū rege audacter: cū populi discipulis leniter conferebat: nil frustra vel leniter s' oīa puenienter agebat. **ISIDO.** Abbas: Maior iter natos mulierū iohannes: cō q' ab ipso mairis viro pphetauit: et positus i tenebris lumē qd iā venterat non ignorauit. **AM.** Deniq' eo vsq' cū dei filio nō poterat iohānis esse vlla collatio: ut i infra angelos existimetur vñ sequitur: Qui autē minor ē in regno dei: maior ē illo. **BE.** Hec sententia duobus modis pot' intelligi: aut enim regni dei appellauit: quod nondum accepimus: in quo sunt angeli: et quilibet in eis minor: maior est quolibet in isto portate copus: quod aggrauat animā. aut si regnum dei intelligi voluit huius tpis ecclesiā: seipm dñs significauit q' nascēdi tēpore minor erat iohāne: maior autē dñi unitatis auctoritate et potestate dñica: pinde fm primā expositionē ita distinguit: Qui autē minor ē in regno dei ac deinde subinfertur: Maior est illo. fm posteriorē ita: Qui autē minor ē. ac deinde subinfertur: In regno dei maior est illo. **CHRY.** Ut enī copla laudū iohānis occasione iudeis nō daret pferēdi iohāne christo hoc subdidit: Ne autē putes q' compatue se dixerit maiorē iohāne. **AM.** Alia enī est ista natura: nec humanis generatōnibus comparanda. Nō pot' enī hominū cum deo vlla esse collatio. **CHRY.** Mystice autē cū iohannis pcuratūam ondit: iter natos mulierū ponit ex opposito aliquid maius eo. s. qui p spū sanctū natus est filius dei regnū enī donū dei spūs est. Quāuis ergo fm operationem et sanctitatem: minores sumus his qui legis mysterium sunt assecuti: quos iohannes significat: tamē maiora p christū attingimus picipes facti diuine nature.

Et oīs populus audicā: et publicani iustificauerūt deū: baptizati baptismo iohannis. **Pbari:** sei autē et legisperiti cōsiliū dei spreuerunt i semet ipsos nō baptizati ab eo. **Aut autē dñs:** Cui ergo similes dicā hoīes generatōis huius et cui similes sunt? Similes sunt pueris sedentibus in foro et loquētib' adinuicem et dicētib': Cantauimus et non plozastis. **Venit autē iohānes baptista:** neq' manducās panē: neq' bibēs vinū: et dicitis. **Demoni bz.** Venit filius hominis māducās: et bibēs. et dicitis. **Ecce hō deū orator:** et bibēs vinū amīc' publicanorum et peccatorū. **Et iustificata est sapientia** ab omnibus filiis suis.

CHRY. Premissa cōmendatione iohannis: magnam phariseorum et legisperitorum prodidit crīmen: qui nec post publicani baptismi iohannis acceperunt. vnde dicitur: Et omnis po. au. et pub. iustificā. deum bapt. iohannis. **AMBRO.** Iustificatur deus per baptismum: cū se homines peccata propria cōfiteendo iustificānt. qui enim peccat et cōfiteatur deo peccatū: iustificat deū credens ei vincenti: ab eo q' gratiam sperans. In baptismate igitur iustificatur deus: in quo ē et cōfessio et venia peccatorum. **EV.** Quia etiam crediderunt: iustificauerūt deum apparuit enim eis iustus in omnibus que fecit. pharisei autem repellendo iohannem tanq' in obediētes non consonabant prophete dicenti: Ut iustificeris in sermōnibus tuis. vnde sequitur: **Pbari:** autem et legisperiti cōsiliū dei spreuerunt. in semetipsis non baptizati. **BE.** hec vba

hec verba siue ex psona euangeliste siue ex psona saluatois vt quibudam placet dicta sunt. q̄ autem dicitur In semetipsis. vel contra semetipsos: significat quia qui gratia dei respicit: contra semetipsum facit. vel ad semetipsos m̄ sum dei consiliū suū. et ingrati vituperatur noluisse recipere. Consiliū ergo dei q̄ p passionem et mortem christi saluare decreuit: quod p̄uāci et legispe rita spreuerūt. **AM.** Non condēnamus ergo sicut p̄bā rita cō. illū. dei quod ē in iōannis baptisate hoc ē p̄si lūm qd magni cōsiliū angelus reperit. Iōannis consiliū nemo cōtemnit: dei consiliū quis reueret? **CIRY.** Erat autē quidam modus ludendi talis cōsiliū apud filios iudeoꝝ. b̄. p̄artebatur puerorū caterua: qui terū p̄uāci vite deridentes repentinā trāsmutationē: dī q̄des capiebant: b̄i vero merebā. sed nec gaudentibus cōgau/ debāt merentes: nec qui gaudebāt cōformabāt se. nē/ tibus. deinde arguebāt iē inuicem impio perantes in/ cōpassionis malitiā. tale quid passim fuisse iudeorū ple bē vna cum p̄ncipibus cōzūtus inuebat. vnde ex p̄lo na christi iud dicitur. Cui ergo dī. similes hō. gene. hui. et cui si. sunt. Similes sunt: pue. sedē. i. foro. et loquē. adiui. et dicit. Cantauim? vobis tybīs et nō salta. lamēta. et non plo: astis. **BEDA.** Generatio iudeoꝝ coparat pue ris: q̄ doctores oīū p̄phetas habebāt: de quibus dicitur. Et ore infan. et lacte. p̄se. laudē. **AM.** Lamentauerunt autē p̄phetes spiritualibus modis publici salutis oracu la resistentes: sicut erūt thēnis flebilibus iudeoꝝ. dura corda m̄scē. ea. hoc cāticū n̄ i foro n̄ i placitū cātebant: s̄ in hierusalē ipsa ē enī dñici for: in quo p̄ceptoꝝ celesti um iura condunt. **GRE.** Nise. Cāticū autē et lamētatio n̄ aliud ē q̄ excessus. hoc quidē gaudij: illud vero me rois. Resonat autē quedā p̄ona melodia ex organo mu sico: fin quā dū homo pede et motu p̄sona corporis cō mouet: intri infecā dispositionē manifestat: et iō dicit. La mentauimus. et. **AV.** De q̄stio. euā. Hec autē p̄uāci ad iōanē et christū. Qd enī dicit. Lamentauimus: et nō plo: ratis: ad iōanē p̄tinet cuius abstinentia a cibis et potu lu cum penitentie significabat. vñ exponendo subdit. Ue nit enim iōanēs baptista neq̄ mādūcās panē: neq̄ bibēs vinum et dicitis. Demoniu h̄z. **CI.** Presumunt crimina ri virū qualibet admiratione dignū. Demoniu habet re dicitur: mōtificatē legē peccati. que latet in mēbris. **AV.** QV. de que. euā. Quod ad dixerat. Lamentauimus tybīs: et nō salta. stis. ad ipsū dñm p̄tinet q̄ vtendo cū ceteris iei bo et potu: leticia regni significabat. vñ sequitur. Venit filius hō man. et b̄i. et dī. Ecce hō deuo. et bibēs vinū. **TITVS.** Noluit enim christus abstinerē ab huiusmōi cibus ne occasione daret hereticis: qui dicit creaturas esse malas et vituperant carnes et vinum. **CI.** Ubi au tē potuerūt ostēdere dñm v̄zatozē: inuenit enim christus v̄bzis reprimere iūdozē: et ad mōdelitiam ducēs. Lō uerabat autē cū publicanis et peccatozibus. vñ p̄tra euz dicebant. Amicus publicanozū et peccatozū: cam tamen nullatenus ipse posset in peccatum incidere: sed econtra fiebat eis causa salutis: non enim cōiūctas sol radians super totam terrā et frequenter superueniens i mundis corporibus: nec sol iusticie lede: conuersando cum prauis. Nemo autem conetur comparare propriā mensuram dignitatibus christi: sed quilibet propriā fra gilitatem considerans vitet confortia talūz. praua nāq̄ colloquia mores corumpunt bonos. Sequitur. Et iu stificata ē sapientia ab omnibus filiis suis. **AM.** Bap tisata dei filius ē per naturam: non p̄ profectum que iu stificatur p̄ baptisatū: in eo q̄ non per contumaciam re futat: sed p̄ iusticiam dei munus agnoscitur. In eo ergo iustificatio dei ē: n̄ non ad indignos et obnoxios: sed ad innocentes p̄ ablutionē sanctos et iustos videat sua munera trāstulisse. **CHRY.** filios autem sapientie di ci sapientes. consuevit enim scriptura malos magis ex

peccato q̄ ex noīe iudicare: bonos autē filios appellare informatis eos virtutis. **AM.** Bene autē dicit. Ab oib? q̄ circa omnes iusticia referatur: vt susceptio fiat fide/ lum et cecio perfidorum. **AV.** de que. euā. Uel q̄ di cit: Iustificata ē sapientia ab omnibus filiis suis: ostendit si lios sapientie intelligere: nec in abstinentia nec in mādū cado esse iusticia: sed i equanimitate tolerādi inopiā. nō enim vsus s̄z p̄cupiscētia reprehendenda ē dūmō con/ gras i generib? alimētoꝝ hīs cū q̄bus tibi viuēdū ē.

CR. Rogabat autem illum quidam de phariseis vt mādūcaret cū illo. Et ingressus domum phari sei discubuit. Et ecce mulier que erat i ciuitate pec catrix vt cognouit q̄ iesus accubuit i domo pha risei: attulit alabastrum. vnguenti: et stans retro se cus pedes eius lachrymis cepit rigare pedes ei: et capillis capitis sui tergebat. Videns autem phari seus qui vocauerat eum ait intra se dicens. Hic si ei es p̄pheta sciret vtiq̄ que et qualis ē mulier q̄ tangit eum: q̄ peccatrix est. Et respondēs iesus dixit ad illū. Simon habeo tibi aliquid dicere. At ille ait. Magister dic. Duo debiores erant ciuidam feneratori: vnus debebat denarios qui in gentos et alius quinquaginta. Non habētibus il lis vnde redderet: donauit vtrūq̄. Quis ergo eū plus diligit? Respondens simon dixit. Estimo quia is cui plus donauit. At ille dixit ei. Recte iu dicasti. Et conuersus ad mulierem: dixit simoni. Vides hanc mulierem. Intraui in domum tuaz: aquam pedibus meis non dedisti. Hec autem la chrymis rigauit pedes meos: et capillis suis ter/ sit. Osculum mihi nō dedisti: hec autem ex quo i traui non cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meum non vnxisti: hec autem vnguento vnxit pedes meos. Propter quod dico tibi: Remittuntur ei peccata multa. quoniam dilexit multum. Cui autem minus dimittitur minus di liget. Dixit autem ad illam. Remittuntur tibi pec cata. Et c. perunt qui simul accumbebant dicere intra se. Quis est hic qui etiam peccata dimittit? Dixit autem ad mulierem. Fides tua te saluam fecit. Et de in pace.

BEDA. Quia superius dictum fuerat: Et omnis populus audien. et publicani iustificauerunt eum bap tisati baptisate iōannis. Idem euangelista que v̄bzis proposuerat etiam factis asuit: iustificatam. s. sapienti am a iustis et penitentibus dicens: Rogabat autem illū quidam phariseus vt mādūcaret cū illo. **GREGO.** nisenus. Hec conscriptio quendam vilem intellectum sapit. Sunt enim pleriq̄ eozum qui se iustificat inflati suspitione vani sensus: priusq̄ veniat verum iudicium: separantes seip̄s velut agnos ab hedis: nec tecto nec efecis cum pleriq̄ communicare volentes: abominan/ tes omnes quicūq̄ non extremum sed medium tenent callem in vita. Lucas ergo plus mendicus animarū q̄ eozū ostendit ipsum deum et saluatozē nostrum p̄ssume alios visitantem: vñ sequitur. Et ingressus do/ mū pharisei discubuit. Nō vt aliquid de vitijs eius so/ tiatur: sed vt impariatur de iusticia propria. **CIRY.** Mulier autem inhoneste vite promens autem fidelem affectum: venit ad christum quasi potentem veniam cō/

loquitur: anteque veniret in bethania dicit: Maria autem erat que unxit dominum unguento: et terxit pedes eius capillis suis: cuius frater lazarus infirmabatur. Nam itaque hoc maria fecerat. Quod autem in bethania rursum fecit: aliud est: quod ad lucem narrationem non pertinet: sed pariter narrat ab alijs tribus. **GRE.** in hunc. Mystico autem intellectu phariseus de falsa iusticia presumens iudaicum populum peccatrix mulier: sed ad vestigia domini veniens et plorans puerum gentilitatis designat. **AM.** Vel princeps huius seculi quidam leprosus est. domus autem simonis leprosi terra est: ergo domus ex illis superioribus locis descendit in terram: neque enim sanari potuisset hec mulier que spiritum habet alicui vel ecclesie nisi christus venisset in terram. Merito autem spiritum accipit peccatrix: quia christus quoque forma peccatrix accipit: itaque si constituas animam fideliter appropinquantem deo: non peccatis turpibus et obsecris: sed pie servitutem dei verbo habentem immaculate fiduciam castitatis: ad ipsum christum caput ascendit. Caput autem christi deus est: sed qui caput non tenet christi: ille pedes teneat. Peccator ad pedes: iustus ad caput habet: etiam ea que peccavit unguentum. **GRE.** Quid aliud unguento nisi bonus odor optionis exprimitur: si igitur recta opera agimus: quibus optione boni odoris ecclesiam respergamus: quid in corpore domini nisi unguentum fundimus? Sed secus pedes mulier stetit: pro pedes enim domini stetit: cum in peccatis positi eius itineribus remittebamus. sed si ad veram penitentiam post peccata revertimur: iam retro secus pedes stamus: quia eius vestigia sequimur que impugnamus. **AM.** Defer et tu peccata penitentiam: ubi cumque audieris christi nomen accurre. In cuiuscunque interior domus iesu intrasse cognoveris: et ipse festina cum reppereris sapiam cum reppereris iusticiam in aliquibus generalibus recumbere: accurre ad pedes: hoc est vel extremam partem quere sapientie: lachrymis perfundere peccata. Et fortasse ideo non lauit pedes suos christus: ut eos lachrymis nos lauemus. Bone lachryme que non solum nostrum prout lavare debemus: sed etiam verbi celestis rigare vestigia: ut gressus eius nobis exuberent. bone lachryme in quibus non solum redemptio peccatorum: sed etiam iustorum refectio est. **GRE.** Lachrymis enim domini pedes rigamus: si quibuslibet ultimus membrum domini professionis affecimus inclinamus. Capillis pedes domini terimus: quia sanctis eius quibus ex charitate copiamur: ex his que nobis sunt posuimus miseremur. **AM.** Expande etiam capillos: sterner ante eum oes corporis tui dignitates: non mediocres capilli sunt qui possunt pedes tergere christi. **GREG.** Oscula mulier pedes quos terxit: quod nos quoque persequimur si studiose diligimus: quos ex largitate continemus. Potest quoque per pedes ipsi mysterium incarnationis eius intelligi. osculamur igitur redemptoris pedes cum mysterium incarnationis eius ex toto corde diligimus. Unguentum pedes unguimus: cum ipsam humilitatis eius potentiam sacri eloquii bona opinione predicamus. sed hoc etiam phariseus vidit: et invidit: quia cum iudaicus populus gentilitatem dei predicare conspiceret: sua apud se malitia tabescebat: aut phariseus retunditur: ut per eum perfidus ille populus ostendatur: quia videlicet infidelis ille populus nec ea que extra se erant: nunquam pro domino tribuit. Conversa autem gentilitas pro eo non solum rerum substantiam: sed etiam sanguinem fudit. unde phariseo dicit: Aquam pedibus meis non dediti: hec autem lachrymis riga. pe. meos. Atque quippe extra nos est: lachrymarum humor: intra nos est. Infidelis etiam ille populus deo osculum non dedit: quia ex charitate cum amare noluit: cui ex timore servivit: osculum quippe dilectionis est signum: vocata autem gentilitas redemptionis sui vestigia osculari non cessat: quia eius in continuo amore suspirat. **AM.** Non mediocres autem hec meriti est de qua dicit: Intravit ex quo non cessavit osculari pedes meos: ut aliquis nisi sapiam loqui nesciat: nisi iusticiam diligere: nisi castitatem libere: nisi pudicitiam osculari. **GRE.**

Phariseo autem dicit: Oleo caput meum non unxisti: quia ipsam quoque divinitatis potentiam in qua se iudaicus populus credere spondit: digna laude predicare neglexit. Hec autem unguento unxit pedes meos: quia dum incarnationis eius mysterium gentilitas credidit: summa laude eius etiam una predicavit. **AMB.** Beatus qui potest et oleo ungere pedes christi: sed beatus qui ungit unguento: multo enim est fortius in unum collecta spargit. et fortasse istud unguentum non posset alius nisi ecclesia sola deferre que diversis spiraminis innumerabiles habet flores. et ideo nemo potest tantum diligere quantum illa que in pluribus diligit. In domo autem pharisei in domo legis et prophetarum non phariseus sed ecclesia iustificat. Phariseus enim non credidit ista credebat. lex mysterium non habet: quo occulta mundantur: et ideo quod in lege minus est: consummat in evangelio. Duo autem debitorum duo populi sunt feneratorum illi thesauri celestis obnoxij. Non materiale autem feneratorum huic debemus pecuniam: sed meritum: cuius erat virtutum: quarum merita gravitatem potest iusticie specie sonare professionis expediunt. Non medioeris autem est iste denarius in quo regis imago formatur. vobis mihi si non habuero quod accipere: aut quia difficile quisque est: qui feneratorum huic debuit integrum possit exolvere. vobis mihi si non petiero concedi mihi debuit. Sed quis est populus iste qui amplius debet: nisi nos quibus amplius creditum est? Illis credita sunt eloquia dei. nobis creditur virginis partus emanuel. i. nobiscum deus: domini crucis mors resurrectio: itaque non est dubium quod plus debet qui plus accipit secundum homines. plus fortasse offendit: qui plus debuerit. Sed per misericordiam domini causa mutatur: ut amplius diligat qui amplius debuit: si tamen gratiam consequatur. Et ideo quoniam nihil est quod digne deo referre possimus. vobis mihi si non dilexero. Reddamus ergo amorem pro debito: amplius enim diligit cui donatur amplius.

CAP. VIII.

S factum est deinceps et ipse iter faciebat per civitates et castella predicans et euangelizans regnum dei: et duodecim cum illo: et mulieres aliquae que erant curate a spiritibus malignis et infirmitatibus: maria que vocatur magdalene de qua septem demonia exierant: et iohanna et alie multe que ministrabant ei de facultatibus suis. **THEO.** Qui celitus descendit ut exemplum fieret nobis et forma: instruit nos non pigritare in docendo. unde dicit: Et factum est deinceps et ipse iter faciebat per civitates et castella predicans et euangelizans regnum dei. **GRE.** nascitur. Adit quippe de loco in locum: non solum ut plures lucret: sed etiam ut multa dediceret loca. Dormit laborat: ut solum et labore sanctificet. plorat ut det precium lachrymis. predicat celestia: ut audientes exaltet. **TYTVS.** Qui in deo de celo ad terram descendit: annunciat habitantibus terrarum regnum celeste: ut terram in celum convertat. Quis autem predicare debebat regnum dei: nisi filius dei cuius est regnum venerunt plures prophete: non tamen predicaverunt regnum celorum. nam qualiter eorum que non viderunt sermonem pretenderent? **ISIDO.** abbas. Hoc autem regnum dei aliquibus videtur aliis et melius regnum celesti. Quibusdam vero unum et idem secundum essentiam sed diversum de nominari: aliquando quidem regnum dei a regnante aliquando autem regnum celorum a subditis angelis et sanctis qui celi dicuntur. **BEDA.** Mox autem aquile provocantis ad volandum pullos suos dominus pederent discipulos suos ad sublimia erigit. Siquidem primo docet in synagogis et miracula facit: ex his duodecim quos apostolos nominat elegit: postmodum omnes predicant secum ducit. unde sequitur: Et duodecim cum illo